

Arbeidsmigranten horen in een ideale situatie niet op een recreatiepark thuis. Daarover zijn alle betrokkenen het snel eens. Waarom komt er dan toch een proefproject in Putten op een recreatiepark? En waar zijn ze in Zeewolde mee bezig?

Veel arbeidsmigranten zijn illegaal gehuisvest op recreatieparken. De overheid heeft weinig toezicht op deze situatie. Bovendien geven recreanten aan dat ze het niet prettig vinden te recreëren tussen mensen met een ander ritme. Een duidelijk onwenselijke situatie. Daarom liet de Tweede Kamer in 2011 een tijdelijke onderzoekscommissie een rapport opstellen: *Lessen uit recente ervaringen met arbeidsmigranten*. Daaruit bleken twee zorgwekkende zaken. In Nederland waren op dat moment duizenden malafide arbeidsbureaus. Bovendien werd geconstateerd dat er een schrijnend gebrek was aan vormen van snel toegankelijke huisvesting.

Korte termijn-oplossing

Johan van der Craats is namens het Expertisecentrum Flexwonen voor Arbeidsmigranten nauw betrokken bij de stappen die de overheid sinds die constatering neemt. Hij schetst hoe de situatie van de huisvesting van arbeidsmigranten op recreatieparken ontstaan is. “De nood is aan beide kanten hoog”, vertelt Van der Craats. “De arbeidsmigranten zoeken per direct een verblijf. Ze willen nu bellen en meteen terecht kunnen. Sommige parken hebben per direct een extra inkomstenbron nodig. Die partijen

vinden elkaar, ook als het voor allebei niet de beste lange termijn-oplossing is.” Recreatieondernemer Henk van Elten van Veluws Bospark in Putten herkent het verhaal: “Er zijn tijden dat me wekelijks gevraagd wordt of ik een accommodatie beschikbaar heb voor arbeidsmigranten. Een charmante dame die vloeiend Nederlands spreekt laat dan niet duidelijk merken dat ze namens een uitzendbureau zoekt. Ik ben daar heel scherp op. Bij mij worden absoluut geen arbeidsmigranten gehuisvest. Maar ik snap dat de verleiding groot kan zijn, het is snel geld. Toch denk ik liever toekomstgericht, ook voor de branche.” Wethouder Jan van den Bosch van de gemeente Ermelo ziet het probleem. “Werkgevers, gemeenten en woningbouwverenigingen voelen hun verantwoordelijkheid. We moeten dit oplossen.”

Gevaren voor recreatiebranche

Van Elten ziet veel onwenselijke situaties die ontstaan doordat arbeidsmigranten op een recreatiepark worden gehuisvest. “De recreanten blijven weg. Ik zie in de praktijk dat veel arbeidsmigranten op de parken om me heen andere normen hebben over het omgaan met huisvuil en drank.

Sommigen raken hun baan kwijt en dan lokt de kleine criminaliteit. De hele uitstraling van een regio wordt anders.” Recreatieondernemer Co Grift van Parkcamping 't Ravenest (Putten) ziet er ook een aspect van onrechtvaardigheid in om nu wel arbeidsmigranten op een recreatiepark toe te staan. “We hebben allerlei argumenten gebruikt tegen het permanent bewonen in onze regio. Daar wordt nu mee



Het speciaal gebouwde 'Polenhotel' in Den Haag



“Laten we eerlijk zijn: arbeidsmigranten leveren de Nederlandse economie veel op”

geschoven om buitenlandse werknemers wel te kunnen ontvangen.”

In de regio Noord-Veluwe loopt het project Vitale Vakantieparken. Dit heeft tot doel dat de Veluwe weer op nummer 1 komt als Nederlandse bestemming. Een van de onderdelen van dit project is dat er een bevredigende oplossing moet worden gezocht voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

“Voor recreatieondernemers is het van belang dat het huisvesten van arbeidsmigranten en het ontvangen van recre-

anten altijd ruimtelijk gescheiden wordt”, vindt Van der Craats van het Expertisecentrum Flexwonen.

Alternatieven

Co Grift ziet heel veel mogelijkheden voor huisvesting van arbeidsmigranten die beter zijn dan op een park: “Op een braakliggend terrein zou je een ideale locatie voor ze kunnen creëren, met woningen en winkeltjes. Pak het in het hart van de regio op en maak recreatiegebieden weer compleet recreatief. Dan snijdt het mes aan twee kanten.”

“Ik denk aan huisvesting in opgeknap- →

Arbeidsmigranten: welkom of weren?



→ te, leegstaande panden of grond die een andere bestemming krijgt om daar huisjes neer te zetten voor arbeidsmigranten”, blikt wethouder Van den Bosch vooruit.

Van der Craats vult dit aan met andere mogelijke locaties: “Je kunt daarbij denken aan voormalige kloosters, scholen, asielzoekerscentra. Alles kan geheel op maat. Laat duizend bloemen bloeien en werk met fatsoenlijke partijen. Zolang functies elkaar niet bijten is er heel veel mogelijk.”

In de praktijk worden al proeven genomen met dit soort oplossingen. In

Putten is een recreatiepark zonder toekomst opgekocht om passende huisvesting te creëren voor een groep arbeidsmigranten. Van den Bosch: “De proef gaat vijf tot tien jaar lopen. Voor kortdurend verblijf van arbeidsmigranten zou het een mogelijkheid kunnen zijn. Een park dat absoluut geen recreatieve toekomst heeft, vindt dan een nieuwe bestemming.”

Recreatieondernemer Grift spreekt echter zijn zorgen uit: “Net zo min als permanente bewoning en recreatie samengaan in één bedrijf, gaan ze ook niet samen in één gebied. Ze verdragen

elkaar niet. Het zal niet eenvoudig zijn aan de bestaande situatie een einde te maken. Ik kan me niets voorstellen bij dit pilotproject. Ik maak me vooral zorgen om de schaal. Er komen 30 à 35 units, geschikt voor 140 werknemers. Terwijl de schattingen zijn dat er tussen de 1.500 en 2.000 werknemers in onze regio op vakantieparken verblijven. Dat maakt dat er een totaalplan nodig is.”

Dubbel gevoel

Er lopen meer nieuwe initiatieven. In Zeewolde heeft een projectontwikkelaar een stuk grond opgekocht waar oorspronkelijk een recreatiepark gepland was. Hier zijn houten huisjes neergezet, geschikt voor tijdelijke bewoning. Er kunnen zeshonderd arbeidsmigranten gehuisvest worden. “Over het project in Zeewolde heb ik een dubbel gevoel”, verklaart Van den Bosch. “Het is groot en netjes, maar zit echt in de *middle of nowhere*. Het voelt alsof de mensen daar opgeborgen zitten.”

Van der Craats pleit voor een open gesprek: “Laten we eerlijk zijn: arbeidsmigranten leveren de Nederlandse economie veel op. Laatst is in Zeeland becijferd dat het daar gaat om 175 miljoen euro per jaar. LTO kwam met cijfers van 6 procent groei van de sector, mogelijk gemaakt door arbeidsmigranten. Die economische kant is nog onderbelicht. Laten we dan ook met zijn allen gemotiveerd zijn om die mensen passende huisvesting te bieden. De oplossing bevindt zich in de driehoek gemeenten, werkgeversorganisaties en huisvesters. We hebben in opdracht van de overheid een programma opgesteld: ‘Flexwonen voor arbeidsmigranten’. Dat rollen we uit in negen regio’s waar de problematiek het meest urgent is.”

In deze regio’s komen aanjaagteams. Van der Craats: “In acht regio’s liggen er al concrete, bestuurlijke afspraken. Nu gaan we dit vertalen naar huisvestingsafspraken in de regio. Dan praat je over ingewikkelde trajecten, waarbij zaken als het bestemmingsplan gewijzigd moeten worden. We zijn het allemaal eens: in de toekomst mag niets meer malafide gebeuren.”

Convenant

Gerard van de Ven, directeur van woningcorporatie Omnia Wonen, vindt het belangrijk dat de belangen van de recreatiesector en de arbeidsmigranten gescheiden worden. “De arbeidsmigrant hoort in een stad of dorp. Daar moet hij of zij een voorziening aangeboden krijgen met een redelijke prijs-/kwaliteitsverhouding. Dit moet echt beter kunnen dan het nu is. Zorg voor een pand met een andere vroegere bestem-

ming. Maar niet op een recreatiepark, dat is daar niet voor. Als woningcorporaties hebben we gezamenlijk met gemeenten en uitzendbureaus een convenant getekend. In dat convenant geven we aan samen tot een oplossing te willen komen. Op dit moment moet er dan nog wel iets gebeuren in de voorwaardensfeer. Maar ik denk graag mee en zie zeker betere oplossingen dan er nu geboden worden.”